YIL 3
65
13 Kasım 1978
FİYATI 350 KURUŞ

Gerçek

HAFTALIK SİYASİ GAZETE

Ecevit: Bizi Duvara Sıkıştırdılar

Emperyalist Kıskaç Daraldıkça Emperyalizmle Uzlaşanların da Canı Yanıyor

● EMPERYALİZMİN DAYATMALARINA DAYANABİLMEK İÇİN ONUNLA İŞBİRLİĞİ VE UZLAŞMA SİYASETİNİN AÇMAZINDAN KURTULMAK GEREKİR

Ecevit CHP Kurultayında emperyalistlerin Türkiye'yi «duvara sıkıştırıp» taviz koparmak istediklerini ileri sürdü. Bunda ısrar ederlerse sonra pişman olabileceklerini, «dünya dengesinin altüst olabileceği»ni söyledi. Ve «duvarın ardına geçmeye bizi zorlamasınlar!» diyerek Batılı dostlarını tehdit etti.

Ama bu tehdidin ne anlama geldiğini kestirmemize vakit kalmadan hemen ertesi gün sözlerini geri aldı! ABD'nin «dostumuz» olduğunu açıkladı. Türkiye'nin Batıdan ayrılmayacağını belirtti.

Demek ki emperyalizme bağımlılık ve bel bağlama siyasetinin açmazlarını ve acı sonuçlarını zaman zaman ülkenin başbakanı bile itiraf etmekten kendini alamıyor. Emperyalist kıskaç daraldıkça bu siyaseti izleyenlerin de canı yanıyor.

Ne var ki, canı yanınca bağırmak yetmez. Blöf politikası ile sonuç alınamaz. Emperyalizmle işbirliği ve uzlaşma siyasetinin açmazından böyle kurtulunmaz. Bu ancak işçi sınıfının ve emekçi halkın gerçek ihtiyaçlarını ekonomik-demokratik taleplerini karşılamakla, böyle bir siyasetten güç almakla mümkün olabilir. Böyle bir siyaseti ise sosyal demokrat tutuculardan beklemenin ne ölçüde gerçekçi olduğu CHP ağırlıklı hükümetin on aydır izlediği yoldan bellidir!

Borç Gırtlağı Aştı

Türkiye'nin Dış Borçları 13 Milyar Dolar!

● DIŞ BORÇLARIN TL. KARŞILIĞI: MİLYAR

Maliye Bakanlığı ile Merkez Bankasının ortaklaşa yayınladıkları rakkamlara göre Türkiye'nin dış borçlarının tutarı 13 milyar doları bulmaktadır. Bunlardan 4 milyar 819 milyon dolarlık borcun vadesi, yani ödenme süresi Aralık 1977'de dolmuştur. 30 Haziran 1978'de vadesi dolmuş olanlar da 5 milyar 277 milyon dolardır.

Hükümet şimdi vadesi gelmiş bu borçları ödeyebilmek için emperyalist ülke ve malî kuruluşlardan yeni borçlar almaya çalışmaktadır.

Şimdiye kadar biriken bu borçlar neye ve kime yaradı? Borçlanma yoluyla malî «imkân»lara kavuşan sermaye çevrelerinin emekçilerin sırtından gitgide zenginleşmelerine!

Nitekim Dünya Bankası Yöneticilerinden Chenery, geçende, Türkiye'de sermaye stokunun her on yılda iki katına çıktığını söylemiştir. «The Economist» adındaki bir İngiliz ekonomi dergisinde de bu borç yükünün önemli bir bölümünü oluşturan DÇM borçları hakkında şunlar yazılıyor: «Nakit paraya aç iş adamlarının yüksek faizle ve elverişsiz döviz transferleri sonucu bugünkü borç yükünün altına girilmiştir.»

İşte bu borçların ödenmesine yeni «imkânlar» sağlanması için emekçilerin gelirlerine ve yaşam düzeylerine göz dikiliyor. Borçlar son gıdımına dek emekçilere ödettirilmek isteniyor. Tevekkeli değil iş adamları ve sanayiciler ABD ve Avrupa bankalarının kapılarını fellik fellik aşındırıp yeni borçlar bulmaya uğraşırken bir yandan da kapalı kapıların açılması için hükümeti emperyalistlere daha çok tavizler vermeye zorluyorlar!

GENARAL AZHARİ

İRAN'DA ASKERİ HÜKÜMET

ŞAH'IN GİTMESİNE ÇOK KALMADI

● GÖSTERİLER SÜRÜYOR ASKERİ HÜKÜMET ESKİ HÜKÜMETE MENSUP KİŞİLERİ DE TUTUKLUYOR

İran'lı müstebit Şah Rıza Pehlevi, kendisine karşı yoğunlaşan halk muhalefetini sindirmek için son yolu deniyor. Cafer Şerif İmami hükümeti istifa ederek yerini Genel Kurmay Başkanı General Azhari'nin başbakanlığında bir hükümete bıraktı. On üyeli askeri hükümette yedi bakanı kuvvet komutanları ve diğer askerler teşkil ediyor. Askeri hükümet kitleleri uyutmak için, içinde Savak'ın eski başkanı da bulunan bazı görevlileri de tutukladı.

Direnen kitleleri şiddet yoluyla durdurmanın mümkün olmadığını artık herkes görmektedir. Sadece Şah ve hempaları, başka seçenekleri olmadığı için, şiddeti daha da arttırarak sükûneti sağlayabileceklerini umuyorlar. Denenmemiş son yol olarak bir askeri hükümet kalmıştı. Şimdi Şah bunu denemektedir. Daha fazla sayıda gösterici öldürerek, daha fazla sayıda kişi tutuklayarak İran halklarının içinde bulunduğu galeyan hâli önlenebilir mi? Bu sorunun cevabı olumsuzdur.

Şah'ın tüm umutlarının aksine, bu son çare de Şah rejimini ayakta tutmaya çare olmayacaktır!

FAŞİSTLERE KOL KANAT GEREN

DEMİREL'in PİŞKİNLİĞİ

AP Genel Başkanı Demirel'in MHP'nin yıllar öncesi başlattığı faşist faaliyet ve örgütlenmelerle ilgili resmi rapor konusundaki tutumu, kendisinin ve partisinin faşistlerle işbirliği siyasetine ne denli bel bağladıklarını bir kere daha göstermiştir.

Demirel böyle bir rapor yoktur diyerek, raporun «düzmece» olduğunu söyleyen Türkeş'le ağız birliği etmektedir. Böylece, tam bir pişkinlik ve vurdum duymazlıkla, kendi zamanında hükümete sunulan bilgileri hasıraltı ettiğini kabullenmektedir. Hatta, AP'nin tek başına hükümet olduğu dönemde faşist komando kampları örgütledikleri, silahlı eylem hazırlıkları içinde oldukları ve genç insanlara NAZİ ideolojisi aşıladıkları tesbit edilen demokrasi ve halk düşmanı faşistlere karşı gerekli hiç bir önlemi almadığını itiraf etmektedir.

Üstelik AP başkanı, «Hani nerde, bir Ülkücü 12 Mart mahkemelerinde suçlanıp mahkûm oldu mu?» diye sorarak da, 12 Mart'ın tüm gerici faşist uygulamalarına açıkça sahip çıkmaktadır. Bu bakımdan, 12 Mart döneminde resmen devlet eliyle faliyet gösterme imkanlarına kavuşan faşistlerle bugün de demokrasi düşmanlığını daha ileri boyutlara vardırmak için işbirliği içinde olmasına şaşmamak gerekir.

Bu arada AP Genel Başkanı her konuda olduğu gibi bu rapor konusunda da milletin gözünün içine baka baka gerçek dışı beyanlarda bulunmayı sürdürmektedir. Bu da onun siyaset anlayışının bir kanıtıdır. Yalan söyle, inkâr et, kara çal. Hiç aldırma. Zira dün dündü, bugünse bugün!

Hükümet «Çare»yi Özgürlükleri Kısıtlamakta Buluyor

● GERİCİ PARTİLERE SUNULAN «TEDBİRLER PAKETİ» DEMOKRASİ DÜŞMANLARININ İŞİNE YARAYACAKTIR

Faşizmin saldırıları ve demokrasi düşmanlarının kasıtlı kışkırtmaları karşısında bocalayan, kararlı bir demokratik tavır alamayan hükümet «çare»yi özgürlükleri kısıtlayıcı bir «tedbirler paketi» ile ortaya çıkmakta buldu.

İçişleri ve Adalet Bakanlıklarınca hazırlanan ve parlamentoda kanunlaştırılmak istenen «şiddet eylemlerine karşı tedbir» önerileri belli oldu. Bunlar arasında yer alan ilginç noktalar şunlar:

● Polisin dilediği kimsenin üzerini arayıp karakola çekme yetkilerinin daha da genişletilmesi.

● Mahkeme kararına gerek duyulmaksızın yurtdaşların evlerinin aranması.

● Memurların derneklere üye olmalarının yasaklanması.

● Dernekler Yasasında değişiklik. Amaç kısıtlaması ve «amaca aykırı faaliyet» gösterenlerin kapatılması.

● Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri yasasında değişiklik.

● Bildirim süresinin, 48 saatten 72 saate çıkarılması. İdari makamlara toplantıları 10 gün erteleme yetkisi verilmesi.

● Belli dâvaların özel ihtisas mahkemelerine sevki. Böyle yeni mahkemelerin kurulması.

Bütün bunlar yurtdaşların zaten çok kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlüklerini kısıtlayıcı nitelikte yasa tasarılarıdır. 12 Martda Anayasa ve yasalarda yapılan gerici değişikliklerle yaratılan anti-demokratik uygulamalar çemberi şimdi daha da genişletilerek demokratik hak ve özgürlüklerin sınıfları daraltılmaktadır.

Faşist saldırılarla başa çıkamadığı gerekçesiyle hükümetin bu yola başvurması, ötedenberi bu sonucu elde etmeye çalışan gerici güçler karşısında teslim bayrağını çekmesi demektir.

Faşist saldırılarla başa çıkmanın yolu, MHP gibi faşist, AP gibi açık faşist işbirlikçisi, MSP gibi eyyamcı gerici partilerin destekleyecekleri anti-demokratik tedbirlere başvurmak değildir.

CHP ağırlıklı hükümetin ve CHP üst yönetiminin bugünkü açmazı, gericiler cephesi karşısında demokrasi güçlerinin birliğini gerçekleştirmeyi yokuşa sürmelerinin sonucudur. Bu yüzden Ecevit hükümeti — «niyeti» ne olursa olsun — gittikçe gerici güçlerin yanına itilmekte, ama yine de onlara yaranamamaktadır. Yaranamıyacaktır da!

gerçek durum

Özgürlükleri Kısmak..

Ecevit hükümeti «anarşiyi» durdurma gerekçesiyle getireceği kanun tekliflerini açıkladı. Görüyoruz ki kanun tekliflerinin faşist terörü durdurmakla ilgisi pek az. Mahkeme kararı olmaksızın evlerin, kişilerin aranabilmesi, derneklerin tek amaçlı olması, toplantı ve gösteri yürüvüslerinin kısıtlanması gibi kanun tasarılarının faşist terörü durdurmakta ne katkısı olabilir?

Türkiye'de oldum olası aynı yöntem egemen sınıflarca uygulanır. Ne zaman yönetenler ülkeyi yönetemez hale gelirse, ne zaman iktisadi sıkıntılar büyük boyutlara ulaşır, emekçi halkın mücadelesi yükselirse «komünizm, bölücülük, anarşi» bahaneleriyle zaten kısıtlı olan hak ve özgürlükler daha da kısıtlanır. Bunun en son örneğini 12 Mart'ta görmedik mi? Anayasanın birçok maddesi geriye doğru değiştirilmedi mi?

Ecevit hükümetine düşen 12 Mart'ta alınmış hak ve özgürlüklerin iadesiydi. Devlet örgütüne MC hükümetleri zamanında ve daha da önce Demirel hükümetleri sırasında sızmış olan faşistlerin süratle tasfiyesiydi. Faşist tırmanmanın kaynağına yönelmek, milliyetçi hareketi tasfiye etmekti. Bunun için de tüm demokrasi güçlerinin desteğini kazanmaktı. Ama o bunun yerine ne yapıyor? Arada bir celallenip, dehşetengiz tehditler savuruyor. Sonra bunu izlemesi gereken kovuşturmalardan ise ses seda çıkmıyor. Gerici MC partileri ise «bu özgürlükler varken anarşiyle başa çıkamazsın» deyip duruyorlar.

Şimdi Ecevit hükümeti demokrasi güçlerinin dediklerine aldırmayıp, gerici güçlerin dediklerine kulak veriyor. Getirdiği kanunların anti demokratik niteliğinden kendi de haberdar ki bu kanunların geçici bir süre yürürlükte kalmasını istediklerini söylüyor. Eğer faşistlerin yaratacağı bahaneler yüzünden tüm halkın özgürlüklerini kısmak meşruysa, bunu Ecevit'in veya Demirel'in yapıyor olması ne farkeder? Farkeden şudur: Ecevit bir takım bahanelerle kişi hak ve özgürlüklerinin kısıtlanabileceğini meşrulaştırmaktadır. En demokrasi havarisi «liderimiz» bunu yaptıktan sonra yarın diğer burjuva siyasetçilerine istedikleri yol açılmış demektir.

Emperyalizm Akıl Öğretiyor!

Dünya Bankası Başkan Yardımcısı: Ekonomi Süratle Dışa Açılmalıdır. Teşvikler Öncelikle Özel Sektöre Verilmelidir. Planlama İyimser Davranıp Yüksek Kalkınma Hızları Saptamasın. Yoksa Generaller İktidara Gelir. Kur Ayarlamaları Olağan Karşılanmalı, Para nın Değeri Düşebildiği Kadar Düşmelidir.

Dünya Bankası Başkan Yardımcısı H. Chenery geçen hafta İstanbul'da Tarabya Otelinde sanayici ve iş adamlarını toplayarak onlara ve hükümete öğütler verdi.

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın Bayram Mesajı

«Ne Yazık ki Halkımızın Ağız Tadıyla Bayram Yapacak Hali Yok.»

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz Kurban Bayramı münasebetiyle yayınladığı mesajda, pahalılıktan beli bükülen halkın ağız tadıyla bayram edecek hali olmadığını, buna eklenen faşist zorbalığın hayatı büsbütün çekilmez kıldığını belirterek şöyle demiştir:

«Bu böyle sürüp gidemez. Faşizme geçit vermeyecek olan işçi sınıfıdır, milyonlarca emekçidir, faşizmden çıkarı olmayan tüm demokrasi yanlılarıdır. Rehavete ve kaytarmacılığa son verilmeli, tüm anayasal demokratik haklar kullanılarak faşist terörden ve pahalılıktan bizar olan yığınlar mücadeleye seferber edilmelidir. Aksi halde gözünü kan bürümüş faşizm canavarı bu Kurban Bayramı'nda da aramızdan kurbanlar almaya devam edecektir.»

DÜNYA SÖMÜRÜYE VURA VURA DÖNÜYOR

Etyopya'ya gelen Kübalı eğitmenler karşılanırken

ETİYOPYA-KÜBA İlişkileri Gelişiyor

Etyopya ile Küba arasındaki dayanışma hızla gelişmektedir. Bu dayanışmanın ilk adımları eğitim ve kamu sağlığı alanlarında atılmıştı. Şimdi ise tarım ve iktisadi planlama alanlarında işbirliği geliştirilmektedir.

1977 yılında Etyopya'ya üçyüz kişilik bir sağlık heyeti gelmişti. Bu heyete mensup doktorlar ve hemşireler ülkenin dört bir yanında hizmet görüyorlar. Etyopya emperyalizmin boyunduruğunda bir ülkeyken doktor ihtiyacı büyük ölçüde ABD, İngiltere ve Almanya kiliselerine mensup kuruluşlar tarafından karşılanıyordu. Etyopya devriminden sonra bu doktorlar tası tarağı toplayıp gittiler. Ülkeyi yıllardır eğitimsiz bırakan emperyalizm yüzünden Etyopya halkının sağlık gereksinimlerini karşılayacak yeteri sayıda doktoru yoktu.

1978 yılının ilk yarısında Kübalı doktorlar 150 bin Etyopyalıyı tedavi ettiler. Diğer taraftan Etyopya'nın başkenti Adis Ababa'daki üniversite'de tıp öğrenimi yapılması için Kübalı tıp profesörleri ülkeye gelmeye başlamıştır. Bu arada 1200 Etyopyalı öğrenci Küba'da eğitim görmektedir.

Tüm bunlar bir sosyalist ülke ile sosyal kurtuluş yolunda bulunan yoksul bir ülke arasındaki enternasyonalist dayanışmanın en güzel örneklerindendir.

Bağdat Zirvesi Sonuçlandı

● FİLİSTİN HALKININ HAKLARI SAĞLANMADAN İSRAİL - ARAP ANLAŞMASININ OLMAYACAĞI BELİRLENDİ

● ARAP BİRLİĞİ MERKEZİ KAHİRE'DEN TUNUS'A ALINDI

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın İsrail'le bir barış anlaşması imzalamaya hazırlanması üzerine Irak'ın başkenti Bağdat'ta toplanan çeşitli Arap ülkelerinin liderleri Mısır'ı kınamışlardır.

Zirve konferansı sonucunda Arap Birliği merkezinin Mısır'ın başkenti Kahire'den alınıp Tunus'a nakledilmesi kararlaştırıldı. Toplantıda 3 milyar dolarlık bir fon oluşturulması ve İsrail'le mücadele eden ülkelere, Suriye, Lübnan ve Filistin Kurtuluş Örgütüne yardım yapılması kabul edildi.

Konferans sonunda yapılan açıklamada İsrail-Arap anlaşmasının mümkün olabilmesi için Filistin halkının haklarının tanınması gerektiği belirtildi. Bunun sağlanması için de Arap ülkelerinin siyasal, askeri ve iktisadi olarak mücadelelerini sürdürmeleri gerektiği belirlendi. Arap ülkelerinin Filistin direnme hareketinin iç işlerine karışmadan onu desteklemeleri gerektiği kabul edildi.

Bundan sonra her yıl toplanacak olan zirve gerici Arap ülkelerinin beklenenin aksine toplantıda fazla ağırlık koyamamaları yüzünden olumlu sonuçlar vermiştir. Anlaşılıyor ki kendi ülkelerinde yaşayan Arap halklarının tepkisi bu gerici egemenleri bir hayli tedirgin etmektedir. Konferansın Mısır'ın tecrit edilmesi yolunda önemli bir adım teşkil etmesi, Enver Sedat'ın yanına hiçbir Arap ülkesini aalmaması önümüzdeki günlerde imzalanması beklenmekte olan İsrail-Mısır anlaşması - nın uygulanma şansını bir hayli azaltmaktadır. Mısır halkının anlaşmaya karşı duyduğu tepkilerin eyleme dönüşmesi ihtimali de Bağdat Zirvesinin başarısı sonucunda daha güçlenmiştir. Anlaşılan Enver Sedat'ı zor günler beklemektedir.

ARAFAT Konferans Kararlarından Memnun

İsrail Hükümeti Sina'dan Asker Çekme Planını Onayladı

● BEGİN, KUDÜS EBEDİYYEN İSRAİL'İN BAŞKENTİ OLARAK KALACAKTIR DEDİ

İsrail hükümeti Enver Sedat ile Begin'in Camp David'te varmış oldukları anlaşmaya bağlı olarak İsrail askerlerinin Sina yarımadasını boşaltma planını onaylamıştır. Böylece Waşhington'da devam etmekte olan barış görüşmelerini kolaylaştırıcı bir jest yapılmıştır. Ancak İsrail başbakanı Begin Mısır ile yapılacak anlaşmada Kudüs'ün İsrail'in başkenti olarak tanınmasını istemektedir. Enver Sedat için bu kabulü son derece güç bir koşuldur. Çünkü Arap halklarına ve kendi halkına bunu izah etmek son derece güç olacaktır. Enver Sedat'ı güç durumda bırakmak istemeyen ABD emperyalizmi anlaşmaya böyle bir madde konulmasına gerek olmadığını ileri sürmektedir. Buna karşılık Begin «ABD kabul etse de, etmese de Kudüs İsrail'in ebediyen başkenti olarak kalacaktır» demiştir. Begin'in bu kadar rahat tavır koyabilmesi ABD emperyalizminden kendisine önemli bir baskı gelemeyeceğine inanmasından kaynaklanmaktadır.

Maocular Faşist Şili'den Bakır Alıyor

Şili radyosunun yaptığı açıklamaya göre Mao'cu Çin Halk Cumhuriyetinin temsilcileriyle Faşist Pinoçe diktatörlüğünün temsilcileri bir ticaret anlaşması imzalamışlardır.

Bu anlaşmaya göre Şili her yıl Çin Halk Cumhuriyetine otuzbin ton bakır satacaktır. Mao'cu Çin yöneticileri şimdiye kadar Şili'den gübre, üzüm ve kabuklu meyvalar satın almaktaydı. Maocular sadece mal satın almakla da kalmıyorlar. Şili'deki faşist cuntayı desteklemek için ona 1975'te 58 milyon dolarlık, 1976'da 100 milyon dolarlık ve 1977'de 55 milyon dolarlık kredi açtılar. Zaten Çin, başkan Salvador Allende'nin bir faşist darbeyle devrilip katledilmesinden hemen sonra 11 Ekim 1973'te, yani darbeden bir ay sonra darbeci Şili hükümetini tanımıştı.

Mao'cular insanları stadyumlara dolduran faşist rejimi destekliyor.

Böylece Mao'cu Çin yöneticileri tüm dünyada uyguladıkları gerici politikalarını sürdürmüş olmakta ve Şili halkının faşizme karşı tüm insanlığın cuntaya karşı tecrit kampanyası uygulanması yolundaki talepleri ni hiçe sayıyor.

KISA... KISA...

DÜŞEN ABD CASUS UÇAĞI PERSONELİNİ SOVYET DENİZCİLERİ KURTARDI

Sovyet karasuları yakınlarında casus uçuşları yapan bir ABD uçağı arızalanarak denize düşmüştür. Uçağın düşmesi üzerine ABD yöneticileri Sovyetler Birliğine personelin kurtarılması için haber vermişlerdir. Sovyet gemileri oniki saatlik bir aramadan sonra Amerikalıları kurtarmışlardır.

İTALYA'DA SAĞLIK İŞÇİLERİ GREVDE

Sağlık işçilerinin ücret artışı istemlerinin iktidardaki Hristiyan Demokrat Parti tarafından reddedilmesi üzerine İtalya'da tüm sağlık işçileri greve gitmişlerdir. Halen 1300 hastahanenin yalnızca acil servisleri faaliyet göstermektedir. Sağlık işçilerinin de greve başlamasıyla İtalya'da büyük bir grev dalgası başlamış olmaktadır. Grevlerin daha da yaygınlaşması halinde hükümetin güven oylamasına başvurması ihtimal dahilinde görülmektedir.

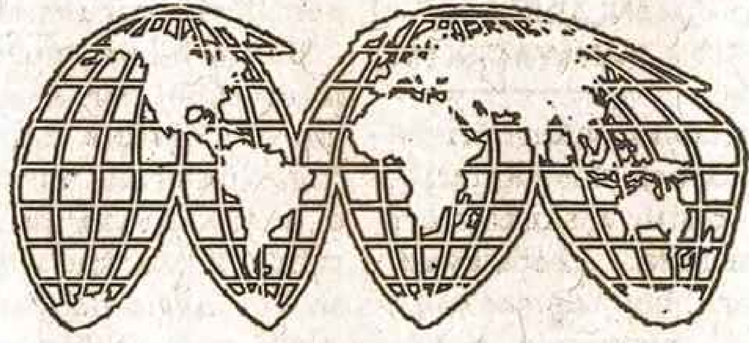
İSPANYA YENİ ANAYASASI HALKOYLAMASINA SUNULUYOR

Franko diktatörlüğünün devrilmesinden sonra İspanya'nın ilk demokratik anayasası 6 Aralık'ta halkın oyuna sunulacaktır. Yeni anayasayla insan hakları ve özgürlükler garanti altına alınmaktadır.

Anayasanın bir diğer ileri yanı da devlet ile kilise işlerinin birbirinden ayrılmasıdır.

PARİS'TE TEMİZLİK İŞÇİLERİ GREVDE

Fransa'nın başkenti Paris'te temizlik işçilerinin sürdürdüğü grev sonucunda şehir bir çöplük haline gelmiştir. Yetkililer temizlik işçilerinin haklarını vermek yerine askeri birliklere çöp toplatmaya başlamışlardır. Halen askeri birlikler günde 4500 ton çöp toplamaktadırlar. 1970 yılından bu yana askerler beşinci kez çöp toplamaktadırlar.

POLİSARYO GERİLLALARI ELLİ FAS ASKERİNİ ÖLDÜRDÜ

Batı Sahranın bağımsızlığı için mücadele eden Polisaryo gerillaları Fas askeri kışlalarına yaptıkları saldırılar sonucunda elli Fas askerini öldürmüşlerdir. Bilindiği gibi Batı Sahra eski bir İspanyol sömürgesidir ve 1975 yılında İspanya tarafından Fas ile Moritanya arasında bölüştürülmüştür. Zengin fosfat yataklarına sahip olan Batı sahrasının halkı ise bağımsız bir devlet kurmak istemekte ve bunun için bir kurtuluş mücadelesi sürdürmektedirler.

BEYAZLAR ZİMBABWE'DEN KAÇIYOR

Zimbabwe halkının ülkesinde egemenlik kurarak ülkeye Rodezya ismini veren ırkçı beyaz yönetim halkın yükselen mücadelesi karşısında zor günler yaşıyor. Burada yaşayan beyazların bir kısmı geleceği karanlık görüp ülkeyi terkediyorlar. Göç edenlerin sayısının yıl sonuna kadar yirmi bini bulacağı tahmin ediliyor. Bunun sonucunda ülkedeki beyazların sayısı 240 bine inecek ve böylece siyahların nüfusu beyazların nüfusunun 28 katına ulaşmış olacaktır.

Rodezya'daki ırkçı yönetim göçleri engellemek için göçmenlerin yalnızca beraberlerinde 1400 dolar götürmelerine izin vermektedir.

JAPONYA SİLAHLANIYOR

İki dünya harbinin de büyük militarist güçlerinden olan ve son savaşta silahsızlandırılan Japonya'da militarizm yeniden hortlamaktadır. Japonya'nın savunma bütçesi sekiz yılda 40 milyar liradan 275 milyar liraya yükselmiştir. Silahlanma çabalarının bir merkez tarafından uyumlaştırılması ve böylece Japon işverenler konfederasyonu ile savunma bakanlığının işbirliğinin verimlileştirilmesi planlanmaktadır. Militarizmin güçlenmesinde Japon tekelcilerinin bu alandaki tatlı kârlar tarafından cezbedilmesi büyük rol oynamaktadır. Diğer taraftan Japonya'nın silahlanması Mao'cu Çin Halk Cumhuriyeti yöneticileriyle ABD emperyalizmi tarafından desteklenmektedir.

EĞİTİM KÖŞESİ

NAZİZM NEDİR ?

MHP'nin, Nazi'lerin izinden yürüyen bir parti olduğunu herkes biliyor. Son günlerde elden ele dolaşan bir rapor var ki, bunun böyle olduğunu resmen belgelemiş durumda. Zaten MHP'nin başını çektiği terör eylemlerinden ve kanlı cinayetlerden çıkan sonuç da budur.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin izinden yürüdüğü Nazizm Hareketi, 1930 yıllarında Almanya'da başlayan ve başını Hitler'in çektiği faşist bir harekettir. Naziler başlangıçta kapitalizme ve sömürüye karşı olduklarını söylüyorlar ve böylece emekçi kitlelerini kandırıp kendi kanlı diktatörlüklerini tezgahlıyorlardı. «Milliyetçi Sosyalizm» (Nasyonal Sosyalizm) kisvesine bürünerek amaçlarına varmak için sivil caniler örgütü kuran, işçilerin ve tüm çalışanların haklarına saldıran, bu arada büyük patronların desteğini sağlamak için onların bekçi köpekliğine adaylığını koyan Naziler, gelişip güçlendikçe azgınlaştılar ve bütün demokratik güçlere kan kusturmaya başladılar.

O zaman iktidarda olan Alman Sosyal demokratları Nazilerin bu doludizgin saldırılarına gözyumduğu veya bunları önemsemediği için faşist hareketin gelişmesine kendi elleriyle olanak hazırlamıştı.

Sovyetler Birliğine ve sosyalizme düşmanlık yarışında başı çeken Nazi'ler daha sonra ve kitlelerin uyanık davranamayışından ötürü iktidara geldiler ve ülkelerinde kanlı bir diktatörlük kurdular. Bu da onlara yetmiyordu, çünkü onlar dünya kapitalizminin içine düştüğü bunalımın ürünü olarak bu bunalımdan çıkmanın aracı da olmalıydılar. Sosyalizme ve dünyanın bütün emekçi halklarına karşı emperyalizmin ileri karakolu haline getirilen Nazi iktidarı kendisi gibi faşist bir iktidar olan İtalya'daki Mussolini iktidarıyla birlikte dünyanın üzerine salındılar. İnsanlığa 60 milyon ölüye malolan bir savaşı başlattılar ve kapitalist dünyanın ekonomik krizini dünyanın geri kalmış ülkelerine yıkmayı denediler. Hem kendi hakları ve hem de dünya halkları için baş belası olan Nazizm, SSCB'nin büyük fedakarlıklarıyla geriletildi.

Bizde de Milliyetçi Hareket aynı yolu izliyor ve kendi kanlı diktatörlüğünü kurmak için bütün yolları deniyor.

Yemen Sosyalist Partisi Kuruldu

ABDULFETTAH İSMAİL

Yemen Demokratik Halk Cumhuriyetinde ülkenin çeşitli bölgelerinden gelen delegeler on Ekim'de toplanarak ilk kongrelerini yaptılar ve Yemen Sosyalist Partisini kurdular. Böylece Yemen halkının sosyalizme yönelen kurtuluş mücadelesi kendi öncü örgütünü yaratarak devrimin ileri adımlarının en sağlam güvencesini oluşturdu.

Parti Genel Sekreterliğine getirilen Abdülfettah İsmail yaptığı konuşmada Yemen devriminin sorunlarını dile getirdi ve ülkenin dış politikasının bağlantısız ülkeler hareketi içinde aktif bir şekilde yeralma ve sosyalist ülkelerle, özellikle Sovyetler Birliği ile dayanışma içinde olma şeklinde belirlenmiş olduğunu açıkladı.

SOMOZA'YA KARŞI MUHALEFET SÜRÜYOR

Nikaragua'nın aynı zamanda en büyük kapitalisti olan diktatör Somoza kendisine karşı halk muhalefetini kanla ve sıkıyönetimle bastırmaya çalışıyor. Somoza uyguladığı terörle belki iktidarını biraz daha uzatabilecektir ancak sonunda halk güçlerinin galip geleceğinden kimsenin şüphesi olmamalıdır.

ABD Şah Rejimini Destekliyor

ABD Dışişleri Bakanlığı bir açıklama yaparak Şah rejimini desteklediğini açıklamıştır. Bir yandan insan hakları çığırtkanlığı yapan ABD emperyalizmi bu tavrını mazur gösterebilmek için muhalefetin İmami hükümetine katılmayı reddettiğini bu yüzden de askeri hükümetin son çözüm olduğunu belirtmiştir. Diğer taraftan İngiltere'de Şah'ı ve askeri hükümeti desteklediğini açıklamıştır.

Emperyalizmin kuzu görünmek için taktığı «insan hakları» maskesi İran halklarının celladı olan Şah'ı ve rejimini desteklemesiyle bir kere daha düşmüştür.

Aracı Vurgununa Son!

Yığılca Tavuk Yetiştiricilerinin Talepleri

Küçük üreticilerin nasıl bir sömürü kıskacı içine itildiklerinin en açık örneklerinden birine tavukçuluk alanında rastlıyoruz. Yığılca GERÇEK Muhabiri Yaşar Aydın'ın incelemesi tavuk yetiştiricilerinin durumuna ve âcil taleplerine ışık tutuyor.

● TANITMA

Etlik cinsi damızlıklar yabancı ülkelerden (İsrail, Hollanda, ABD) ithal edilir. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bu iş için yalnızca 6 şirkete ithal izini vermiştir. Bu şirketler (Yupi, Pak tavuk, İndianrover) yabancı tekellerin Türkiye'deki komisyoncularıdır. Bu yoldan elde edilen damızlıklar Türkiye'deki Çiftliklerde yumurtlatılır. Elde edilen yumurtalardan kuluçka makinalarında civciv üretilir. Bir veya iki günlük civcivler adı geçen şirketler ve aracıları eliyle, yetiştiriciye ait kümeslere verilir. Civcivler bu kümeslerden 55-60 Günlük bir bakım sonucu etlik piliç haline gelir. Yine tavukçuluk şirketleri ve aracıları devreye girerek hazır yetiştirilmiş piliçleri alarak tüketiciye iletirler.

● İŞİN TİCARİ YÖNÜ

a) Bir etlik cinsi civcivin yetiştiriciye ait kümese verilinceye kadarki maliyeti (tahmini) 7 lira.

b) Yetiştiriciye veriliş: Peşin, 11,75 TL. Üç ay vadeli, 12-13 TL.

c) Bir civcivin kümeste kaldığı 60 gün içinde yediği yem miktarı: Peşin, 7,5×5 Kg = 37,5 TL. Üç ay vadeli, 7.75 TL. × 5 Kg. = 38.75 TL.

d) Civcivlerin kümes içindeki diğer masrafları (ilâç, aydınlatma talaş, ısıtma vb.): Civciv başına 4 TL.

e) Yetişmiş piliçlerin canlı olarak 1 Kg.'ının satış fiyatı: 35 TL.

f) Yenmeye hazır temizlenmiş piliçlerin Kg.'ının satış fiyatı (bu satış tavukçuluk şirketleri ve aracıları tarafından yapılmaktadır): 80-100 TL.

Yetişmiş piliçlerin satışından elde edilen gelir (50 civciv öldüğü için geriye 1950 civciv kalır. Bu civcivler ortalama 1600 gramı tuttururlarsa 3120 Kg. gelirler): 1 Kg.'ı 35 TL'dan 109.200 TL.'dir.

Bu durumda zarar görünüyor: 117.000 - 190.000 = 8000 TL. zarar. Yalnız 60 günlük bakıcı ücreti (7000 TL.) ve orman köyü olduğu için oduna genellikle para verilmez) 1000 TL.'da odundan düşürülmek suretiyle kümesci inşallah bundan sonraki devirde kâr ederim umuduyla kendini ikinci devreye hazırlar. Veya civcivler ortalama ola-

122 850 TL.'sı eder. Bu durumda 122 000 - 117000=5000 TL.'sı kâr etmiş olur. (1800 rak 1800 Gr. tuttururlarsa: 1950×1800 Gr. - 3510 Kg. = gram çok nadiren tutturulur.)

● YETİŞTİRİCİLERİN ACİL TALEPLERİ

Yukarıda aktarılan hesaplardan ve açıklamalardan sonra tavukçuların âcil talepleri şunlardır:

1 — Civciv maliyeti 7 TL. olduğuna göre, devlet bunun 8-850 TL.'den üreticiye iletilmesini sağlamalıdır.

2 — Yem maliyetleri içine konulan maddelerin piyasada satış fiyatları göz önüne alındığında 5-6 TL.'sı olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda devlet yemin üreticiye 6,5 TL'dan ulaşmasını sağlamalıdır.

3 — Yem kalitesi devletçe kontrol edilmelidir.

Kalitesiz veya yanlış oranlı, eksik vitaminli yemler tavuklarda hastalık ve eksiklere yol açmaktadır. Yetiştirici, bu yüzden, hiç bir suçu yokken zarara girmektedir. Yem fabrikasının suçundan doğan zararı yetiştiriciye çektirmenin hiç bir hukuk kuralına uymadığı açıktır.

4 — Kümeslerde çalışan yetiştiricilere devletçe kurs açılmalıdır.

Et tavuğu yetiştiriciliğinde hiç bir teknik bilgisi olmayan yetiştiricilerin düşük randımana neden olması kaçınılmazdır. İlçemizde yetiştiricilerin yüzde 95'i bu durumdadır. Buna bir çare bulunması randımanı yükseltecek, yetiştiricinin kazancını arttıracaktır.

5 — Devlet, kümeslerin tam kapasiteyle çalışması yönünde önlem almalıdır.

Bir kümesin yıllık kapasitesi rahatlıkla beş devirdir. Fakat kümes yetiştiricileri kendileri dışındaki nedenlerle bu kapasiteyi hiç bir zaman tamamlayamamaktadırlar. Nedenleri:

a) Yetişmiş piliçlerin geç alınması — Normal yetişmiş piliçlerin azami 60 günde alınması gerekir. Bu süre şirketlerin yanlış organizasyonları yüzünden 70-80 güne çıkmaktadır. Bu durumda üretici, hem kazanç hem de zaman bakımından şirketler tarafından zarara sokulmuş olmaktadır.

b) Kumese geç civciv verilmesi — Yetişmiş piliçler çıktıktan sonra, kumes 15 gün sonra yeni devire hazır duruma getirilir. Halbuki çoğu zaman eksik ve yanlış organizasyon nedeniyle bu 15 günlük ara 30-40... güne çıkarılmaktadır.

6 — Devlet, kümeslerdeki piliçlerin sağlıklı yetiştirilmesi yolunda önlem almalıdır.

İçinde yavru bulunan kümeslerin 15 gün de bir veteriner hekim tarafından kontrol edilmesi kaçınılmaz bir gerekliliktir. Ayrıca çeşitli tavuk hastalıklarına karşı civcivlerin aşılanması da şarttır.

7 — Et tavuğu yetiştiriciliğinde Devletin kesimhane, damızlık tavuk yetiştiriciliği, kuluçka makinaları kurulması gibi hizmetlerin getirilmesinde de aynı katkıyı yapması gerekir.

8 — ORKÖY'ce verilen kümes kredilerinin iki misline çıkarılması şarttır.

Verilen kredi ile vatandaş ancak kümesin 4 duvarını ve içinin donanımını yapabilmekte, işletme için gerekli sermayesi kalmaması sonucu gereksiz aracıların kucağına düşmektedir.

9 — Devlete bağlı yem fabrikalarının yeterli ve tam kapasiteyle çalıştırılması yönünde önlem alınmalıdır.

Devlete bağlı yem fabrikaları hammadde yokluğu gerekçesiyle besi - civciv yemi çıkarmamakta, bu yüzden yetiştiriciler aracı - tefeci yem beyilerinin kucağına itilmiş olmaktadır.

10 — Üreticilerin kooperatifleşerek aracı - tefecileri aradan çıkarma yönündeki uğraşıları devletçe desteklenmelidir.

2000 Civciv Kapasiteli Bir Kümesin Bir Devirlik Bilânçosu:

2000 Civciv × 13 TL. = 26 000 TL.	26 000	TL.
10 ton yem × 7,5 TL. = 75 000 TL.	75 000	TL.
2000 × 4 = 8000 TL. (Isıtma, Ayd. Talâş vb.)	8000	TL.
50 × 20 = 1000 TL. Civciv ölümünden doğan zarar	1000	TL.
7000 TL. 60 Günlük bakıcı ücreti	7000	TL.
TOPLAM	117 000	TL.

YIĞILCA TAVUK YETİŞTİRİCİLERİ DEVLETİN KENDİLERİNE EL UZAT MASINI BİLHASSA CHP'nin ÜRETİCİLERE ETTİGİ VAATLERİ YERİNE GETİRMESİNİ BEKLİYOR

VAN'DAN HABERLER

● CHP'Lİ BELEDİYE BAŞKANININ TUTUMU GENEL-İŞ KONGRESİNİ FAŞİSTLERİN KAZANMASINA YARADI
● ECEVİT'İN VAN KONUŞMASI TEPKİYLE KARŞILANDI
● ERKEK SANAT ENSTİTÜSÜNE DADANAN FAŞİSTLER OLAY ÇIKARTMAYA HAZIRLANIYORLAR
● KIRK BİN KARAYOLU İŞÇİSİNE TOPLU SÖZLEŞME FARKLARI HALÂ ÖDENMEDİ

● 9 Ekim'li Gerçek gazetesinde «Van'da Neler Oluyor?» başlıklı haberimizde, idari kadrolarda faşistlerin hâlâ yerlerini koruduklarını ve Van Belediyesine geçen dönemde MHP yanlısı Belediye başkanı zamanında yerleşen faşistlerin, Genel-İş yönetimini ellerinde bulundurduklarından, ilerici, devrimci işçileri sendikaya kaydetmediklerini söylemiştik. Bu dönemde Van Belediye Başkanlığına seçilen CHP'li Belediye Başkanı sendikada bu olup bitenlere kayıtsız kalmakta ve bu tutumuyla Van'da gittikçe yok olan faşistleri cesaretlendirmektedir.

İşte bütün bunların sonucunda Van Genel-İş şubesi olağan kongresini MHP yanlısı grup kazanmıştır. Bu sonuç Van'daki tüm demokrat çevrelerde tepkiyle karşılanmıştır. En kısa zamanda sendikada olağanüstü kongreye gitmenin çalışmaları yapılmaktadır.

● Van Afet bölgesinde yeni yapılan konutların tapularının verilmesi ve Köy-Kent projesi için Van'a gelen Başbakan Bülent Ecevit 28.10.1978 günü Hükümet Alanında bir konuşma yapmış, bu konuşmayı çok sayıda bir kalabalık kitle izlemiştir. Halk kitleleri doğudaki ırkçı, jandarma ve polis baskılarından, pahalılık, işsizlik, faşist saldırı ve cinayetlerle ilgili konuşmalar beklerken, sanki Ecevit Türkiye'de yaşamıyormuş gibi bu sorunların üzerinden atlıyarak, hayali komünizm edebiyatı yapmıştır.

● MC döneminde Van Eğitim Enstitüsüne yerleşen faşistler bütün Türkiye'de olduğu gibi burayı da bir saldırı üssü haline getirmek istiyorlardı. Fakat MC hükümetinin sona ermesiyle okuldaki öğretim üyesi ve öğrencilerin ortak mücadelesi, ayrıca Van'daki Demokratik örgütlerin güçbirliği sonucunda faşistler bu okuldan atılmışlardır. Bundan sonra Van Eğitim Enstitüsü tekrar normal eğitimine devam edebilme imkanına kavuşmuştur.

Bu öğretim yılının açılmasıyla faşistler ellerinde kalan tek okul olan Erkek Sanat Enstitüsüne ağırlık vermişler, bu okuldaki faşist öğretmenlerden destek alarak devrimci öğrenciler üzerinde saldırıya kalkışmışlardır. Şimdiye kadar vurucu âletlerini bu okuldan temin eden faşistlerin bu durumunu Milli Eğitim ve okul müdürlüğüne öğrenci velileri dilekçeyle bildirmişler, gerekli tedbirlerin alınmasını, normal eğitimin devam edebilmesi için ilkönce okul idaresindeki faşist öğretmenlerin uzaklaştırılması gerektiğini, aksi takdirde bu okulda vahim olayların meydana geleceğini bildirmişlerdir.

● Karayolları Genel Müdürlüğüyle Yol-İş federasyonu arasında Toplumsal Anlaşma gereğince imzalanan toplu sözleşme farkları olan 15-20 bin arasındaki para, aradan 3 ay geçtiği halde 40 bin karayolu işçisine hâlâ ödenmemiştir. Yol-İş federasyonunun çoğu işyerinde çalışanlar ve bu arada Van 11. Bölge Müdürlüğünün Yol-İş federasyonuna bağlı işçileri Doğuda kışın erken başlaması ve gün geçtikçe yakacakların pahalanması nedeniyle bu durumdan mağdur olmaktadırlar.

işçiyiz biz, ellerimiz hünerli, aklımız yaratıcıdır.

Hazırlıyanlar: Ali Ekinci
Alim Çopuroğlu
Asuman Kayabaş

Gerçeğe mektup

GERÇEK GAZETESİNE

Önce sizlere doğru yolda ilerleyişiniz için başarılar dilerim.

Sizden arzum ve arzumuz, aşağıdaki konuyu geniş halk tabakasına ve yöneticilerimize derginiz aracılığı ile iletmenizdir.

Bu yazın tatilimi Türkiye'de geçirmek için gelmiştim. Fransa'dan Türkiye'ye gelmek için birkaç memleketten geçiyoruz. Diyebilirim ki hemen hemen problemsiz geçiyoruz bu memleketleri. Lakin Türk gümrüğüne geldiğimiz zaman yolculuğumuz ve yorgunluğumuz bir tarafa, Kapıkule gümrüğünde çektiğimiz zorluklar bizi memleketimize döndüğümüze pişman ediyor.

20. yüzyılda, yurdumuzun böyle bir hal alması ve gümrükte utanç verici olayların cereyan etmesi çok acı.

Gümrükte soyulmak istemiyorsanız, arabanızı bir bekçi gibi beklemelisiniz. Yöneticilerimiz oraya soyguncu adamlarını yerleştirmişler, daha kolay soyulmamız için! Geçtiğiniz zaman unutmayın pasaportunuz içine Frank ve Mark yerleştirmeyi. Aksi halde saatlerce kalabilirsiniz. Fransa'dan hareket etmeden önce bir arkadaşım söylemişti bana, Edirne sınırına girdiğim zaman bunların doğru olduğunu gördüm ben de.

Kendi kendimize soruyoruz, acaba kocaman Türkiye'de adam mı yok? Bu kadar gümrükte niçin bekletiliyoruz ve niçin bu kadar ezidiriliyoruz? Yabancı ellerde ezilişimizden sonra öz memleketimize gelince niçin bu kadar işkence görüyoruz?

Sizlere sesleniyoruz, büyük yöneticilerimiz! Akrabamız, amcamız sizlere bir zamanlar umutla bakıyordu, seçimlerden önce. Halkın yöneticileri başa gelir kurtuluruz diye. Ama neler yaptınız bize? İnanın, halk size sırt çevirebilir ve çeviriyor. Yazık olmuyor mu, büyük bir kurtarıcının kurduğu partiye?

Halk için çalışın, halksız yaptığınız iş sizlerin ve memleketin zararınadır.

Sizlere akıl vermek bizim haddimiz değil. Sizden tek dileğimiz, madem ki tüm yetkiler ellerinizde, biz işçi sınıfına yapılan eşitsizliği ortadan kaldırmanızdır. Bırakmayın bizleri sömürenler bizi daha kötü durumlara koysunlar.

Bırakmayın bizi sömürsünler dedim, belki sizler de bunlara dahilsiniz!

Yaşasın halkın öz damarı işçi sınıfının varlığı!

Yaşasın gurbetçi emekçinin mücadelesi!

Bütün ilericilere candan selâmlar.

Fransa'dan
Z. Abidin GÜNCÜ

GERÇEK'TEN MEKTUP

Z. Abidin Arkadaş,

Mektubunu yayınlıyor, haklı şikayetlerini okurlara iletiyoruz. Ama bu aradan sana da diyeceklerimiz var. Mektubunda sözünü ettiğin ve yanlışlarını çok güzel sergilediğin «yöneticiler»i o kadar önemsemen doğru değil. Onlara halk için çalışın demenin de faydası yok. Halk için kim çalışır, halkın kendinden gayri? Biz işçilere düşen, gümrük kapılarından tarlalara, fabrikalara kadar hayatın her alanında kurtuluşu yöneticilerin "iyiliğin"den, "doğruluğun"dan beklemek midir? Hayır, asla! Bize düşen, kurtuluş için çalışma yolunda bizzat kolları sıvamaktır! İşçi sınıfının bilimiyle bilinçlenmek, örgütlenmektir. Boşuna mı demişler hayatlarını, varlıklarını işçi sınıfının ve toplumun kurtuluşuna adayanlar «İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır!» diye?

Kaldı ki her türlü sömürü ve zulümden işçi sınıfını kendisi kurtaracağı gibi, bütün toplumu da yine işçi sınıfı kurtaracaktır. Hiç bir yönetici, «büyük bir kurtarıcının kurduğu partiden» de olsa, bu işin üstesinden gelemez, gelmek de istemez!

Bütün insanlık için sömürüsüz, zulümsüz mutlu günlerin mutlaka geleceği inancıyla, çalışmalarında başarılar, kardeşçe selâmlar.

GERÇEK

GERÇEK OKURLARINA;

GERÇEK okurlarına bir duyurumuz var. Geçen hafta bildirdiğimiz gibi gazetemizin satış fiyatı 350 kuruş oldu. Biz uzun süredir aynı fiyata çıkarken arada maliyetler çok arttı. Kâğıdından kurşununa, dağıtımına kadar GERÇEĞİ çıkarıp elinize iletebilmek, şimdi eskisinden çok daha fazlaya mal oluyor. Fiyatı arttırmaktan başka çare yok. GERÇEĞİN kendilerine ne getirdiğini çok iyi bilenlerin bunu anlayışla karşılayacaklarına inanıyoruz.

GERÇEK in RÖPORTAJ DİZİSİ

Ankara Gecekondularında Yaşanan Gerçekler

Kırdan Göçenler Anlatıyor (4)

Gecekondu Semtlerinde Hafta Tatili

Haydar Emmi, kendine bir gecekondu yaptıktan sonra başka gecekondular da yapıp satmış. Ama para kazanmadığını iddia ediyor. Sadece masraflarını alırmış. «Maksadımız vatandaşa yardımdı», diyor ya pek inandırmıyor bu bizi. Zaten diğer gecekondulardan kazandığıyla kendi oturmakta olduğu eve ilâveler yaptığını, evi yenilediğini de söylüyor lâf arasında. «Ben şehirde, karım köyde avuçlarımız patlayana kadar çalıştık. Gece gündüz çalışmasaydım ne bu eve sahip olabilirdim, ne de rahata» diyerek çok çalışmasına bağlıyor bugünkü iyice durumunu.

Oysa biz o yapıp sattığı gecekonduların da bunda etkisi olduğunu düşünüyoruz. Dinlenme saatlerinde bile çalışarak yaşamını iyileştirme çabalarına saygı duymuyor değiliz, doğal olarak. Bizim zihnimize takılan, devletin köyden kente göçenlere yardım elini uzatmayıp daha önce göçeni kendinden sonra gelenleri sömürmek zorunda bırakması. Arsa edinmek, gecekondu yapmak, hep birilerine para yedirmekle mümkün ola biliyor. Hazine arazileri bir takım üçkağıtçılara para kazanma aracı oluyor. Tapusuz araziler tapuluymuşçasına kırdan geçenlere satılıyor ya da haraç alınarak dağıtılıyor.

Haydar Emmi'ye köye geri dönmeyi düşünüp düşünmediğini soruyoruz. «Evet», diyor, «emekliye ayrıldıktan sonra çocukların tümünü evlendirirsem dönmeyi isterim». Köy yaşamının güzelliklerini anlatıyor, özlemini dile getiriyor.

Ne olacak böyle diye soruyoruz. «Ben de pek bilmiyorum ama», diyor, «hayat pahalılığı almış başını gidiyor, yetiş yetişebilirsen. Sağ sol çatışması var, öğrenciler biribirini yiyor, yani pek iyi değil durum, beğenmiyorum», diyor. Ardından da ekliyor, «Devlet elimizden tutmalı, yoksa ne göç olayı duracağa benzer ne de bu fakirlik».

Peki bu devlet mi düzeltecek diye soruyoruz. O zenginleri daha da zengin etmenin yollarını arıyor, nasıl yoksulun derdine çare olur ki diyoruz. «Haklısınız», diyor Haydar Emmi, «zaten ben de bu devletten umudu kestim, ya yoksullar girmeli o meclise, ya da başka çözüm bulunmalı». Pol-Der ile ilgili görüşünü sorduğumuzda ise gülüyor. «Biz emniyet görevlisiyiz siyasetle uğraşmayız», diyor.

Anlıyoruz ki egemen güçler iyi biliyorlar işlerini, yığınlar gerçekleri görmesin diye her açığı kapatmışlar. Memur siyasetle uğraşmaz, öğrenci sadece dersleriyle ilgilensin, işçinin devlet işleri neyine gibi türlü gerekçeyi gözbağı yapmışlar. Ancak bir süre başarmış görünseler bile, gerçekleri birer şamar gibi iniyor yüzlerine bugün. İşçisi, memuru, polisi, öğretmeni, kısaca toplumun tüm kesimleri siyasetle uğraşmanın gereğine artık inanıyorlar.

Boğaziçinde görüyoruz bütün bunları. Ve teşekkür edip ayrılıyoruz çileli dostların yanından. Gösterdikleri yakın ilgiden mutlu olduğumuzu da belirtiyoruz.

Bir Pazarı daha geride bırakıyoruz böylece. Yasaların belirlediği bir dinlenme günü daha bitiyor. Oysa ayrılmakta olduğumuz mahallede Pazar günleri dinlenme günü anlamını taşımıyor pek. Geliri artırmak için ikinci bir iş yapmak, ya da oturulan konutu onarmak, ilâveler yapmak anlamına da geliyor.

Kafamız şu tür sorulara takılıyor: Tatil ne anlama gelir? Dinlenme ne demektir? Nasıl olur bu? Kimler nerede, nasıl, ne şekilde dinlenir? Herkes dinlenme olanağına sahip midir?

Köyden göçmek zorunda kalan insanlarımız kentte ya kapıcı, ya işçi, ya da alt kademede memur olurlar. Köyündeyken Cumartesi, Pazar bilmeyen o gecekondu halkımız hafta tatili denen şeyi kente gelince duyarlar. Ancak onların hafta tatilinde dinlenebilmeleri yine de pek mümkün değildir.

Hafta tatili diyoruz ama yöneticiler, patronlar isteyerek mi vermişler bu hakkı? Hiç de değil. İşçiler, emekçiler mücadele etmiş zorla almışlar bu hakkı yönetenlerden. Birlikten güç doğduğunu göstererek almışlar, kanları, canları pahasına çalışma saatini günde sekiz saatte indirttikleri gibi.

Dinlenmek, insanın sorunlarının çözülmesiyle mümkün olabilir ancak. Yani iş, barınak, sosyal güvence, okul, beslenme vb. sorunlarının çözümlenmesiyle. Ancak bu sorunların hiç birinin gecekondulu için çözümlenmediği de bir gerçek. Ve bu düzen böyle gittikçe de çözülebileceğini sanmıyoruz.

Demokratik Halk İktidarının kurulmasıyla bitecektir gecekondulunun çilesi.

BİTTİ

Cam İş Kolunda Çalışma Koşulları

Gerçek

FABRİKALARDA BİZ TARLALARDA BİZİZ BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

Hürcam-İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve Eğitim Sekreteri Yaşar Arıkan'la Röportaj

— Sayın Yaşar Arıkan, sendikanız Hür Cam-İş hakkında bize bilgi verir misiniz?

— Sendikamız Hür Cam-İş 1968 yılında Çayırova Cam fabrikasında çalışan Kristal-İş bünyesinden kopan ilerici arkadaşlar tarafından kurulmuştur. Sendikamız kurulalı on yıl oluyor. Cam iş kolunun tekelci bir işkolu olması dolayısıyla işverenler kendi denetimleri dışındaki bir sendikanın kurulmasını hiç iyi karşılamıyarak sendikamıza kurulduğu andan itibaren sürekli olarak saldırmışlardır. Örneğin, işverenin sendikamızın üyelerini yıldırmak amacıyla bir çok işyerinde Hür Cam-İş sendikasına üye olanların iş akidlerini fesh etmiştir. Mersin Anadolu Cam sanayinde 1974'den 1976 senesi ne kadar yaklaşık olarak 600 üyemizin iş akdine son verilmiştir. Tüm bu baskılara rağmen sendikamız gelişmeye devam etmiştir.

Ayrıca sendikamız şimdiye dek bir hayli kongre görmüştür. Bir yönetim kurulu oturmadan yöneticiler değişmiştir. Bu durum sendikamızda programlı bir çalışma, kollektif bir çalışmanın yürütülmesini engellemiştir. Az önce de söylediğim gibi, bağlı bulunduğumuz işkolunun Türkiye'nin en güçlü tekellerinden biri olması örgütlenmemizde büyük güçlükler doğurmaktadır. Tekele bağlı işyerlerinde işverenler anti-demokratik yasa boşluklarından yararlanarak sendikamızın örgütlenmesine engel olmaktadır. İşverenlerin beslemesi sarı Kristal-İş Sendikası işyerlerinde yetki almamızı önlemek için her türlü hileli oyunlara başvurmaktadır. Tekel dışı kalmış cam şişe işyerleri ise alabildiğince dağınık ve işçi sayıları çok azdır. Buralara sendikamızın girmesi çok zor olmakta. Çünkü işveren böyle bir şeyi sezdiği an işçilerin tümünün işine son vermekten kaçınmamaktadır.

— İşkolunuzda kaç işçi çalışmaktadır, bu işçilerin ne kadarı sendikalıdır?

— Hür Cam-İş sendikası on beşinci işkolu olan şişe-cam işkolunda örgütlenmektedir. Çalışma bakanlığının 1978 yılına ait istatistiklerine göre cam şişe işkolunda çalışanların sayısı 10 bin civarındadır. İşkolumuzdaki işçilerin büyük çoğunluğu Şişe-Cam tekeline bağlı işyerlerinde çalışmaktadır. 1500 civarında işçi sendikasız ve küçük atölyelerde çalışmaktadır. Yine yaklaşık olarak 1500 işçi 100 ila 150 işçi çalıştıran fabrikalarda çalışmaktadır. Sonuç olarak 7000 civarında işçi, cam piyasasını elinde bulunduran Cam teeklinde iş görmektedir.

— Geçen Sayımızda Şişe Cam Tekeliyle ilgili bir araştırma yayınlamıştık. Bize bu işkolundaki çalışma koşulları hakkında bilgi verir misiniz?

— Cam işkolundaki çalışma koşulları çok ağırdır. Türkiye'de en ağır çalışma koşullarının olduğu yerlerden biri Şişe Cam işkoludur. Özellikle cam işkolunda çalışanlar bir çok tehlikelerle karşı karşıyadır. Bunun nedeni cam üretiminden doğan tehlikeler ve fabrikalarda hiç bir güvenlik tedbirinin olmamasıdır. Cam işkolunda çalışıp herhangi bir yeri kesilmeyeni göstermek oldukça zordur. Kesilme olayları çoğunlukla düz cam işlemede olmaktadır. Bu bölümde camlar çeşitli ölçülerde, makinalarda kesildikten sonra makinadan elle alınmaktadır. Bu işlem sırasında eli kolu, parmakları kopanlara çok rastlanmaktadır. Öyleki, düz camda çalışan arkadaşlarımızın % 30'u iş kazalarından dolayı sakattır.

Cam hammaddesi yüksek ısılı fırınlarda eritilmektedir. Burada çalışanlar sekiz saat 90 derece ısı altında çalışmakta, sık sık fenalık geçirerek hastahanelik olmaktadır. Burada çalışan işçilere ısıdan koruyucu giysiler verilmemektedir. Sendikamız bu kısımda çalışanlar için iş güvenliği kurullarına bir çok kez başvurduğu halde hiç bir şey yapılmamıştır.

Cam üretiminde cam hammaddesi büyük değirmenlerde öğütülür. Burada ne toz emme tertibatı vardır, ne de işçiler maske kullanırlar. Bu yüzden, bu bölümde çalışanlar sürekli toz yutmaktadırlar. Bunun sonucu mideleri ve ciğer organları sakatlanmaktadır.

— Ücretler konusunda söyleyecekleriniz nelerdir?

— İşkolumuzda ücretler oldukça düşüktür. 10 yıllık bir işçinin ücreti brüt 5500-6000 TL.'dır. Kıdemi az olanların ise aldıkları ücretler 4000 TL. civarındadır. Sendikanın olmadığı işyerinde işçiler asgari ücretle çalıştırılmaktadır.

Türkiye'de tüm işletmelerde görülen iş güvenliği ve işçi sağlığının hiç önemsenmeyişini bizim işkolumuzda da görebiliriz. Bu, Türkiye'de çalışanların nasıl kendi kaderlerine bırakıldıklarının görüntüsüdür. İşverenlerin iş güvenliği sağlama doğrultusundaki önlemleri hiç bir şekilde denetlenmemekte, iş güvenliği kurulları sadece bir isimden ibaret bulunmaktadır.

İstanbul'da TSİP Toplantıları Devam Ediyor

Seyrantepe «Faşist Saldırıları ve Hayat Pahalılığını Protesto» Toplantısı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi İstanbul İl Örgütünün Seyrantepe'de bir kahvede düzenlemiş olduğu «Faşist Saldırıları ve Hayat Pahalılığını Protesto» toplantısı kalabalık bir topluluğun katılmasıyla yapıldı.

İlk konuşmayı yapan İl Yönetim Kurulu Üyesi Ali Sözen sendikal mücadelenin önemini vurgulayarak, Türkiye'deki sendikacılığın tarihini ve önümüzdeki durumundan bahsetmiş, işçilerin DİSK'te toplanması gerektiğini söylemiştir.

SGB İstanbul Şubesi adına söz alan Ateş Kar, emekçi halk çocuklarının okuma sorunlarını dile getirerek, bu düzende işçilerin çocuklarının ilkokulu bitirdikten sonra okumalarının olanaksız olduğunu, bu durumun ancak sömürüsüz bir toplumda, sosyalizmde düzelebileceğini belirtmiştir.

Son konuşmacı olarak kürsüye gelen İl Başkanı Ali Kar, egemen güçlerin ekonomik çıkmazından söz ederek I. ve II. MC iktidarlarının ekonomi politikasının durumu büsbütün açmaza soktuğunu söylemiştir.

Ali Kar, MC iktidarlarından sonra CHP ağırlıklı hükümetin de ekonomik sorunlara bir çözüm bulamadığını, faşist saldırganlara karşı etkin önlemler almadığını vurgulayarak, «Partimizin daha önce defalarca belirtmiş olduğu gibi, CHP'nin umut olmadığı, işçi sınıfı ve emekçi halkın kurtuluşunu sağlamayacağı gözler önüne çıkmıştır. CHP, hayat pahalılığı ve faşist saldırılar karşısında âciz kalmaktadır. Kendi dışındaki solun uyarılarına kulak vermeyerek patronların isteğine uyup sağa kaymayı tercih etmektedir» demiştir.

İl Başkanı Ali KAR'ın konuşmasından sonra dinleyicilerden biri, «Siz CHP'nin sağa kaydığından söz ediyorsunuz, ama CHP'nin dışındaki 'küçük' partilere oy verirsek oyumuz heder olur, biz ne yapalım?» demiştir.

İl Başkanı Ali Kar, soruya cevap vererek Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin solun bölünmüşlüğü ve dağınıklığından doğan zararları devamlı vurguladığını, solda birliğin sağlanması gerektiğini söyleyerek emekçi halkın birlik için elinden gelen gayreti esirgemeyen ve doğru, makul önerilerle birlik sorununu gündemde tutan partiye, Türkiye Sosyalist İşçi Partisine oy vermesi hâlinde oyların hiç de heder olmayacağını, üstelik bunun sosyalistlerin birliği sorununun çözümüne de yardımcı olacağını belirtmiştir.

Gerçek

LAĞIMDA ÇALIŞMAYA SÜRÜLENLERLE GÖRÜŞTÜ

Sinop Kanalizasyon İşçileri

Kimileri vardır, geçimini sağlayabilmek için el kapılarında çalışır. kimileri de kendi öz vatanında insanlık dışı yöntemlerle çalışmak zorunda kalır. Ellerine bakarsınız el değil, yüzlerine bakarsınız gerçek yaşından fazla gösterir. Yüzleri solgun, omuzları düşük, belleri bükük, dizleri hergün ağrılar içerisinde yaşam kavgası verirler. Bağımlılık boyunduruğuna kapılmış ülkelerin bu işçileri ne sosyal sigortadan, ne bir sendikadan yardım görürler. Bunlar çok uzak kalmıştır işçilere. Bırakın bunları, yaşam yerleri bile insanlık dışıdır. Ama onlar bir uyanmayagörsün! Onlar omuz omuza verdiklerinde neler olmaz ki!..

Sinop'da kanalizasyon işçileriyle görüşürken bir kere daha gördük, anladık bunu. Onlarla tek tek röportaj yapmak istedik ama mümkün değil. Çünkü hepsinin derdi bir, sorunlarının çözüm yolu bir.

Kaldıkları şantiyede asker koğuşunu andırır ranzalar var sıra sıra. Hepsi tahta. Tahtanın üzerine yatak yerine geçen pılı pırtı serili. Aç açık kalmamak için sabah akşam kazma kürek sallayan işçiler böyle yerlerde çalışmaya layık görülmüşler!

Yaşları 18 ile 50 arasında değişiyor. Hepsi 70 kişi. Kalkmışlar taa Mardin'den gelmişler buralara çalışmaya. Nedeni, topraksızlık. Ailelerini geçindirememeleri sefalet...

Şimdi burda ücretleri günde 160 lira. Onca pislik içinde çalışmalarının karşılığı anca bu kadar biçilmiş! Ne var ki ilk başta işe 43 kişi gelmişler, sonra aralarından on üçü ayrılmış. Çünkü iş veren ücretden tasarruf etmek için o onüç işçiyi zor koşullarda götürü çalışmaya zorlamak istemiş. Ayrılırlarken de vermesi gereken yol parasını vermemiş!

Çalışanların hangi koşullarda çalıştıkları işvereni hiç ilgilendirmiyor. İşçilerden yemek parası esirgediği gibi, boklu çukurun içinde çalışanlara çizme vermekten dahi yan çiziyor. Sigorta deseniz, hak getire! "45 gündür çalışıyoruz, hâlâ sigorta kartlarımız verilmedi,» dediler sigorta durumlarını sorduğumuzda.

İşverenden bir ara zam isteyecek olmuşlar, 10 lira zammı bile kabul etmemiş adam. «Beş kuruş arttırmam ücretinizi, ister çalışın ister çalışmayın!» diye posta atmış.

Ama haklarını almak için ne yapmaları gerektiğini anlamaya başlıyorlar artık. Yeni yeni GERÇEK Gazetesini de okuyorlar. Örgütlenerek, bir sendikaya bağlanarak omuz omuza verdikleri patronlara karşı mücadelede daha başarılı olacaklarını görüyorlar.

Patrona Karşı Mücadelede Omuz Omuza

GERÇEĞİN DİLİ

Mevhum Rapor mu, Mevhum Ahlâk mı?

Ecevit, partisinin Tüzük Kurultayında Emniyet Genel Müdürlüğünün 1970 yılında hazırladığı gizli bir rapordan Milliyetçi Hareket Partisi ile ilgili bölümleri okudu. Zamanın Başbakanı Süleyman Demirel'e verilen raporda MHP hakkında birçok doğru tesbit yer alıyor.

Örneğin bu partinin Hitler ve Mussolini gibi faşist şefleri taklit ettiği, Naziler veya faşistler benzeri bir diktatörlük peşinde koştuğu, bu amaçla tıpkı Nazilerin SS Kıtaları gibi Komando Birlikleri kurduğu, buralarda MHP yanlılarına silâhlı eğitim yaptırdığı, birtakım kişilerin bu partiye silah ve para verdiği, eğitilen faşist komandoların solculara karşı saldırıya geçtiği, MHP'nin amacının bu yolla faşist bir diktatörlüğe yardım etmek olduğu .... evet bütün bunlar, devletin resmi bir kuruluşu tarafından tesbit edilmiş ve Süleyman Demirel'e verilmiş. Süleyman Demirel ise, faşistlerin ülkücü komandoların gelişip güçlenmesinden kendisine yarar ummuş ve bir demokrasi düşmanı olarak. diğer bir demokrasi düşmanı olan milliyetçi hareketi korumuş. Sözkonusu raporu hasıraltı etmiş.

Ecevit'in bu raporu açıklaması üzerine Demirel ve Türkeş telâşa kapılıp bu raporun «mevhum» olduğunu, «düzmece» olduğunu ileri sürmeye kalkıştılar. Oysa bu raporun sadece o zamanki Başbakan Demirel'e değil, birçok ilgili daireye ve valiliklere de gönderilmiş olduğu belgeleriyle açıklandı. Böylece faşistlerin ve işbirlikçilerinin yalanı bir kez daha yüzlerine vuruldu.

Halkımız Demirel'in yalanlarını ve pişkinliğini çok iyi tanır.

Demirel son olarak rapor meselesinde de aynı pişkinliğe, hattâ yavuz hırsızlığa yeltenmiştir. Ama kamuoyunun gözünde bir kez daha teşhir olmuştur. Böylece halkımız adı geçen raporun değil, Demirel'in ahlâk ölçülerinin mevhum olduğunu yeniden görmüştür.

Şişe-Cam Tekelinin Marifetlerinden Biri Daha

Sinop'lu İşçilere Tezgahlanan Oyun

Sinop'ta kurulacak olan cam fabrikası için yine Sinop'da imtihanla işe alınan 131 işçi kurs görmek üzere İstanbul'daki Paşabahçe Cam Fabrikasına gelmiş, fakat 21 gün sonra topluca istifa etmişlerdir. Olayın nedenlerini kendilerinden dinleyelim:

HAYRETTİN ÖZ — «Ağbi biz Sinop'luyuz. Bizim orda bir cam fabrikası temeli attılar, işçi almak için imtihan açtılar. Bizim orda iş sahası olmadığı için müracaat çok oldu. Biz 130 kişi hem yazılı, hem sözlü imtihanı kazandık. Bize, «İstanbul'a gidip orada altı ay kurs göreceksiniz. 3300 lira asgari ücret yanında yemek ve yatacak yer de sağlayacağız,» diye söz verildi.

VAHİT DİNÇ — «Sonra kimimiz köyünü dağıttı, kimimiz ailesini bıraktı. Kalkıp buraya geldik. Geldik ama, gelir gelmez moralimiz bozuldu. Yattığımız yerler çok kötü idi. Üç hafta kurs diye beynimizi yıkamaya çalıştılar. Meğer aleyhimize olan bir sözleşmeyi bizlere kabul ettirmek için yol yapıyorlarmış.»

ABDULLAH ÖZDİL — «Üç haftanın sonunda bize bir sözleşme sundular ki, ama ne sözleşme! Ücretimizden 500 lira yemek parası kesiyorlardı, böylece elimize 1650 ilra geçecekti. Çocuklu bir aile reisi bununla ne yapabilir, nasıl ev geçindirebilir?»

MUHARREM KOCA — «Üstelik üç ay kurstan sonra eleme imtihanı yapılacak, başaramıyanlara bir kuruş tazminat ödemeden iş akti fesh edilecekti. Herhangi bir nedenle işi bırakıp memleketine dönen işçiden de aldığı paranın iki misli tazminat alınacaktı. Bunun için babalarımızın kefil olması istendi.»

CEMİL YILMAZ — «Kurs süresini de 19 aya çıkardılar. Bu 19 ay, istenilirse, aynı şartlarla uzatılacaktı. Bu süre içinde gene biz, kursiyer işçi olarak, diğer işçilerin yararlandığı sosyal haklardan yararlanamayacaktık.»

HÜSEYİN YILMAZ — «Bu sözleşme bizlere Sinop'da söz verdiklerinin tamamen zıttıydı.»

YAHYA SERKAYA — «Kabul etmedik, tabii. Bu sözleşmeyi onaylamak boynumuza yular takıp patronun eline vermek anlamına geliyor.»

GÜLTEKİN ÇETİN — «Bu sözleşme yerine, Sinop'da söz verilenlerin yerine getirilmesini istedik. Yani üç ay kurs süresinden sonra diğer işçilerin yararlandığı haklardan yararlanmak istedik. Kurs süresi kesinleşsin, sonunda eleme yapılmasın. Yediğimiz yemeğin parası kesilmesin istedik. Bu haklı isteklerimizi kabul etmek onlarca taviz vermek demekti. Kendi şartlarını kabul etmeyenlerin gidebileceklerini, isteyenin kalabileceğini söyleyerek böl-yönet taktiğini uygulamaya kalktılar. Bizse cevap olarak toplu istifamızı verdik. Hepimizi birleşmiş tek bir vücut gibi, sıkılmış tek bir yumruk gibi görmeleri onları çok şaşırttı. Böyle bir direniş görmeyen Paşabahçe işçilerine bu hareketimizin örnek olacağından korktular. Şimdi apar topar bizi geri gönderiyorlar. Elimize de 255 lira para vererek...»

İşte böyle. Geçen sayımızda mal varlığını, sahip olduğu üretim araçlarını, çalıştırdığı işçi sayısını, her yıl kazandığı serveti rakkam rakkam gördüğümüz Şişe-Cam tekelinin nasıl yeni işçi bulduğunun, işçilere nasıl muamele ettiğinin, nelerden çekinip nelerden hiç çekinmediğinin, hasılı eli altındaki dizi dizi cam fabrikalarına bir yenisini daha nasıl eklediğinin hikâyesi!

Gerçek

sahibi: Ali KAR / Sorumlu Müdür: Hamit ÇAYLI
Adres: Başmüsahip Sok. Tan Apt. 10/11, Cağaloğlu - İST.
Baskı: Reyo — Baskı Tarihi: 15 Kasım 1978